

[Indenrigsministeren.]

Dertil kommer — saaledes som det ærede Medlem ogsaa selv sagde —, at det ved Administrationen kan volde visse Vanskeligheder, og derfor har jeg ment, at der ikke var nogen Fordel ved at bibeholde en saadan Bestemmelse. Navnlige kan jeg heller ikke se rettere, end at det Forslag, der i saa Henseende var stillet i Folketinget, i Virkeligheden berørte baade Rentens Højde og Kursen og derigennem — hvis Renten under disse Forhold ikke var paa Højde med det almindelige Renteniveau — vilde kunne forhindre en Laanstiftelse, ogsaa en nyttig Laanstiftelse.

Det ærede Medlem Hr. J. S. Foget mente, at det her foreslaaede var Smaating, at at vi ved Lovgivningsforanstaltninger maatte sætte Renten ned. Jeg skal heroverfor bemærke, at Renten af fast Ejendom er faldet af sig selv, derigennem at Kurserne er steget. Det er et meget betydeligt Rentefald, der derigennem er sket. Men, som jeg sagde i mit første Indlæg, tillader jeg mig at tvivle om, at det i det hele taget er muligt gennem Lovforanstaltninger — hvis man da ikke skal gribe helt anderledes ind paa det økonomiske Omraade og næsten ekspropriere den ledige Kapital — at fastsætte en Rente, der ligger under det, som Tilbud og Efterspørgsel betinger.

Det ærede Medlem sagde, at der ligger saa mange Penge, som ikke kan laanes ud, og hvis de skal laanes ud, saa er det til en høj Rente. Ja, men Forholdet er nu alligevel det, at hvis man vil laane paa kort Sigt og der er fuld Sikkerhed, kan man nu laane betydeligt billigere end før. Noget andet er, hvis man ønsker lange Laan, og dette skyldes, at Pengeinstitutterne — og det er vel nok en Opfattelse, der deles af alle Kredse i Befolkningen, og en Opfattelse, som vel ogsaa er rigtig — anser det for meget usandsynligt, at dette lave Renteniveau vil kunne fastholdes ud i en lang Fremtid. Derfor ønsker man ikke til denne lave Rente at laane Penge ud paa et langt Aaremaal, idet man ikke tror paa, at man ud i Fremtiden vil være i Stand til at skaffe disse Penge til Veje til denne lave Rente. Men alt dette beror jo paa en Vurdering af Pengemarkedet og af Fremtidsudsigterne, en Vurdering, hvorom vi i Dag ikke kan sige, om den er rigtig eller ej. Men det er disse Vurderinger, som gør, at Renten kommer til at ligge paa det og det Niveau, naar der er frit Udlaan og fri Laanstiftelse inden for de af Lovgivningsmagten engang fastsatte Grænser.

Axel B. Lange: Det ærede Medlem Hr. J. S. Foget sagde, at man altid havde hævdet, at det var Tilbud og Efterspørgsel paa Pengemarkedet, der bestemte Rentniveauet, men han mente, at i den nuværende Situation kunde han føre Bevis for, at dette ikke var rigtigt. Den højtærede Indenrigsminister har allerede været inde paa Spørgsmaalet, men jeg vil ogsaa gerne gøre en Bemærkning til det ærede Medlem, som ikke synes at drage Skellet mellem Pengemarked og Kapitalmarked.

Det er ikke paa det danske Kapitalmarked, der er blevet stort Tilbud af ledig Kapital; der er desværre ikke sket nogen Ændring i det Forhold, at Danmark er et kapitalfattigt Land. Landet bliver ikke paa kort Tid et kapitalstærkt Land, ved at vi sælger væk af vore Besætninger og tømmer vore Varelagre, og det er jo desværre kun det, der har givet sig Udtryk i den nuværende Pengerigelighed, som gør det saa overordentlig vanskeligt ikke alene for de Mennesker, der har faaet tømt deres Lagre og realiseret deres Besætninger, men ogsaa for Pengeinstitutterne at anvende disse Penge, fordi de ikke kan binde dem i Udlaan paa lang Tid. De kan ikke binde dem i Udlaan i faste Ejendomme, fordi de stadig skal være til Stede, den Dag vi igen kan købe Varer ind, og den Dag vi igen skal forøge vore Besætninger. Derfor er den Opfattelse, det ærede Medlem gengav: at Betingelsen for en lav Rente er rigelig Kapital, rigtig i Dag, som den har været det før, og som den altid vil være det.

Lannung: Jeg vil gerne sige til den højtærede Indenrigsminister, at den gældende Maksimalbestemmelse om de 5 pCt. føltes ved Salg efterhaanden som en naturlig Coutume. Lovbestemmelsen sparede Parterne ved Ejendoms køb og -salg for megen Diskussion, og jeg tror, at det store Flertal af de Mennesker, der har haft med Ejendomssalg at gøre i Praksis, som vi andre har det pr. métier, vil give mig Ret i, at denne Bestemmelse skærpede ikke Vilkaarene i øvrigt for Køberen. Under den nye Ordning, hvor man ikke vil bibeholde den specielle Bestemmelse paa dette Omraade — hvad jeg altsaa mener det havde været heldigt at gøre —, tror jeg, der kan befrygtes en saadan Udvikling, at man ofte vil komme til at sætte f. Eks. 6 pCt. i Salgsvilkaarene, hvor man under i øvrigt ganske de samme Vilkaar tidligere vilde have skrevet 5 pCt., saaledes som jeg har fremhævet det her i Dag, og som det ogsaa